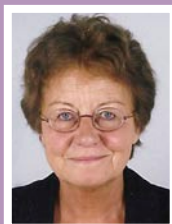

Modernisering huwelijksstelsel goed voor vrouwen?

D66, PvdA en VVD hebben bij de Tweede Kamer een wetsvoorstel ingediend om het huwelijk te moderniseren. Dit wetsvoorstel moet ervoor zorgen dat voorhuwelijkse bezittingen en schulden en bijvoorbeeld erfenissen en giften niet meer standaard opgenomen worden in de gemeenschap van goederen. Achtergrond van dit wetsvoorstel voor D66 is dat vrouwen in hun eigen

levensonderhoud moeten voorzien. De huidige wetgeving is gestoeld op een traditionele rolverdeling binnen het gezin, aldus D66. Een van de redenen voor het wetsvoorstel is de positie van de vrouw te verbeteren. Maar verbetert de positie van de vrouw door dit wetsvoorstel wel? Twee instituten gericht op vrouwen reageren.

Mieke van der Burg, voorzitter Vereniging voor Vrouw en Recht Clara Wichmann:

‘De voorgestelde beperkte gemeenschap van goederen is beter dan het invoeren van huwelijkse voorwaarden als regel zoals in eerdere plannen. Nu uitgaan van de gedachte dat beide echtelieden zowel in vermogen

als qua inkomen economisch zelfstandig zijn, zou strijdig zijn met de werkelijkheid. Immers, circa de helft van de werkende vrouwen wordt weliswaar als economisch zelfstandig beschouwd, maar hiervan is al sprake bij een zeer laag inkomen (> het sociaal minimum). Bovendien verdienen mannen nog altijd aanzienlijk meer dan vrouwen in gelijkwaardige functies en werken circa viermaal zoveel vrouwen in deeltijd dan mannen.

Het initiatiefwetsvoorstel gaat gelukkig minder ver en lijkt daarvoor beter aan te sluiten bij de huidige tijd. De vraag is wel of dit dan ook niet bij geregistreerd partnerschap en samenlevingscontracten zou moeten gelden. Hoe gaat het trouwens als paren al lange tijd samen hebben gewoond of geregistreerd zijn vóór de huwelijksluiting?

KOUDE UITSLUITING

Wel bevat het wetsvoorstel elementen die negatief werken voor vrouwen. De VVR mist allereerst in het wetsvoorstel een verbod van huwelijkse voorwaarden met koude uitsluiting. Dit kan erg nadelig voor vrouwen uitvallen. Op z’n minst zou de rechter expliciet het recht moeten krijgen een billijkheidscorrectie achteraf aan te brengen.

WINST UIT ONDERNEMING

Sympathiek is het idee om ondernemers die proberen de winst van hun ondernemingen buiten de gemeenschap te houden, te dwingen uit te keren. Nu ook de verliezen daarbij worden betrokken, schiet het zijn doel voorbij. Immers: óf de onderneming valt binnen de gemeenschap en partijen zijn sowieso hoofdelijk aansprakelijk, óf de bij het trouwen al bestaande onderneming valt buiten de gemeenschap, zoals dit wetsvoorstel beoogt.

GEMEENSCHAPSGOEDEREN

Verder wekt artikel 95, leden 3 en 4, verwarring, hetgeen negatief kan uitvallen voor partners, veelal vrouwen. Zij werken immers meestal mee in het bedrijf, naast de zorg voor kinderen. Als lid 3 derdenwerking heeft (wat onduidelijk is), dan kunnen schuldeisers van de bv, met doorbreking van de aansprakelijkheidsbeperking van een bv, zich toch op de gemeenschapsgoederen verhalen. Lid 4 kan betekenen dat zelfs de schulden van een rechtspersoon met een DGA op de huwelijksgemeenschap wordt verhaald.’

Corine van Egten, senior onderzoeker bij Atria, kennisinstituut voor emancipatie en vrouwengeschiedenis:

‘De voorgestelde beperkte gemeenschap van goederen als de nieuwe standaard voor het huwelijksvermogensrecht past in de lijn van het streven naar meer individuele

economische zelfstandigheid van vrouwen. Uit Atria’s onderzoek “Vrouwen en financiën. Van roze wolk naar financieel bewustzijn” blijkt echter dat veel vrouwen de financiën nog graag aan hun partner overlaten, vooral de ingewikkeldere en lange-termijnzaken (De Hoog & Van Egten, 2012). Ook vindt driekwart van de vrouwen het niet nodig om financiële afspraken met hun partner te maken; deze groep zal de in het wetsvoorstel genoemde administratie waarschijnlijk dus niet bij gaan houden.

VOORHUWELIJKSE SCHULDEN

Een voordeel van de nieuwe regeling is wel dat financieel niet-bewuste vrouwen na scheiding niet onverwacht met de helft van de voorhuwelijkse schulden van hun partner blijven zitten. Zeker bij trouwen op latere leeftijd is het risico op dergelijke schulden groter, terwijl er tegelijkertijd minder vaak sprake is van financiële onafhankelijkheid van vrouwen.

FINANCIËLE CONSEQUENTIES

Uit ons onderzoek blijkt verder dat de meeste vrouwen niet na willen denken over de financiële consequenties of überhaupt de mogelijkheid van een scheiding. Als de relatie dan toch geen stand houdt, vallen vrouwen vaak hard van hun financiële roze wolk af. De groep vrouwen die wel duidelijk onderscheid maakt tussen het eigen geld en dat van de partner is relatief klein: 33 procent van de vrouwen met een partner vindt niet dat alle financiën in een relatie gemeenschappelijk zijn. Grote kans dat dit de vrouwen zijn die toch al op huwelijkse voorwaarden trouwen. Dus ook wanneer dit wetsvoorstel wordt aangenomen, moeten we blijven inzetten op het vergroten van de financiële bewustwording van vrouwen.’